

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Žalany

Číslo projektu: CZ. 1.07/1.4.00/21.3210

Téma sady: Dějepis pro 6. – 7. ročník

Název DUM: VY_32_INOVACE_4B_12_Husitské_války_II_Křížové_výpravy

Vyučovací předmět: Dějepis

Název vzdělávacího materiálu: Husitské války II. – Křížové výpravy

Autor: Bc. Irena Urbanová

Datum vytvoření: Duben 2013

Anotace: DUM je použit jako doprovodný materiál k výkladu o průběhu husitských válek a o křížových výpravách proti tzv. kacířským Čechům. Seznamuje žáky s průběhem křížových výprav. Vypráví o vojenských akcích husitů.

Očekávaný výstup: Žák dokáže samostatně hovořit o průběhu křížových výprav a orientuje se v husitských válkách.

Věková skupina, ročník: ZŠ, 7. ročník.

Metodické pokyny: Osvojování si vědomostí o průběhu husitských válek. V závěru prezentace žáci správně odpoví na otázky, správné odpovědi se zobrazí po kliknutí na tvrzení či otázku.

Pomůcky: Další obrazový materiál k husitským válkám.

Časový harmonogram: 35 minut.

Husitské války II.

Křížové výpravy

- Proti husitům bylo vysláno pět křížových výprav.
- 1420 bitva u Žatce. V čele husitů stál Jan Žižka z Trocnova. Husité zvítězili, Zikmundovo vojsko bylo poraženo. První křížová výprava.
- 1422 bitva u Německého Brodu. Husité zvítězili. Druhá křížová výprava.

**Křížové výpravy proti husitům -
v čele s Janem Žižkou z Trocnova**

Obrázek č. 2

**V čele husitů stál
Jan Žižka z Trocnova.**

Město Žatec

Zakladatel tzv.
vozové hradby.
V případě
nebezpečí se vozy,
které táhly s
vojskem,
seřadily „kolo na
kolo“ tak,
aby koně byli
chráněni,
deskami se zakryl
prostor mezi koly a
hradba byla na
světě.

Jan Žižka z Trocnova

Obrázek č. 1

- Pocházel z chudé zemanské rodiny.
- Byl dvořanem na dvoře krále Václava IV.
- V Plzni byl zvolen husitským hejtmanem.
- Stál v čele husitů v několika křížových výpravách.
- Zakladatel tzv. vozové hradby.
- Společně s husity založili hlavní sídlo husitů v Hradišti při řece Lužnici.
- Vzniklo „Hradiště hory Tábor“, později královské město Tábor.
- Udržoval ve svém vojsku kázeň.
- Nedopustil válčit pro válečnou kořist.
- Považoval Zikmunda za zrádného a podlého muže.
- Nepodporoval skupinu radikálních husitů.

Jan Žižka z Trocnova

Husitský hejtman.

Chrabrý obránce kalicha.

Stál v čele křižáků během křížových výprav.

Zakladatel tzv. vozové hradby.

Stál v čele husitů při křížových výpravách.

Pocházel z Husince u Prachatic.

Pocházel z Trocnova u Českých Budějovic.

Byl dvořanem na dvoře krále Karla IV.

Byl dvořanem na dvoře Václava IV.

Kdo byl Jan Žižka?

- Po smrti Jana Žižky vedl husitská vojska **táborský kněz Prokop Holý**.
- **1426 bitva u Ústí nad Labem**, kde husité porazili vojska **třetí křížové výpravy** (saská a durynská vojska).
- **Čtvrtá křížová výprava. 1427 bitva u Stříbra a Tachova.** Opět zvítězili husité.
- **Pátá křížová výprava. 1431 bitva u Domažlic.** Pátá výprava skončila naprostým fiaskem. **Rytíři se dali na zbabělý útěk sotva zaslechli mohutný chorál blížících se husitů. Takže k bitvě ani nedošlo.**

Husitské výpravy pod vedením Prokopa Holého

Obrázek č. 3

Bitva, ke které
ani nedošlo.

Domažlice

Prokop

Holý

Nástupce Jana
Žižky

Obrázek č. 4

- Pocházel z pražské měšťanské rodiny.
- Podnikal cesty po Evropě i do Jeruzaléma.
- Po návratu domů byl vysvěcen na kněze.
- Byl nazýván Prokopem Velikým.
- Vyrovnal se svým válečnickým uměním Janu Žižkovi.
- Husité pod jeho vedením ukázali opět svou sílu.
- Sám nikdy nebojoval se zbraní v ruce, pouze svému vojsku velel a řídil ho.
- Za jeho vedení se k husitskému vojsku připojovali i lidé, kteří toužili po kořisti a nešlo jim tolik o hájení Boží pravdy.
- Nebránil radikálním husitům ve věcech víry.
- Byl vstřícný k jednání se Zikmundem, doufal, že ho přinutí přijmout podmínky k míru, které mu předloží.

Prokop Holý

Všech pět křížových výprav bylo
neúspěšných,
zdolat husity vojensky se papeži ani
Zikmundovi nikdy nepodařilo.

Jaká byla úspěšnost křížových výprav?

Vůdce husitských vojsk po
Žižkově smrti?

**Prokop
Holý**

Ke které bitvě vůbec nedošlo?

**Bitva
u
Domažlic**

Pocházím z pražské měšťanské rodiny. V mládí jsem hodně cestoval po Evropě. Dokonce jsem byl i v Jeruzalémě. Svým vůdcovským uměním jsem se vyrovnal svému předchůdci, husitskému hejtmanovi, který ne vlastní vinou o obě oči přišel. Nikdy jsem však nebojoval se zbraní v ruce. Byl jsem vstřícný k jednání s mladším bratrem jednoho ne příliš úspěšného krále. Doufal jsem, že ho jednáním přinutím k přijetí podmínek k míru, které mu předložím.

Jsem Prokop Holý.

Byl jsem významným politikem vrcholného středověku. Byl jsem císař Svaté říše římské, slezský vévoda, moravský, lužický a braniborský markrabě, král uherský a český. V Čechách jsem byl neoblíbený, neb jsem byl příliš spojován se smrtí jednoho kazatele.

Jsem Zikmund Lucemburský.

Kdo jsme?

Pocházel jsem z chudých poměrů. Byl jsem dvořanem na dvoře krále, který nebyl moc úspěšným panovníkem. Stál jsem v čele husitů v několika křížových výpravách. Byl jsem zakladatelem tzv. vozové hradby.

Jsem Jan Žižka z Trocnova.

Ve dvou letech jsem byl korunován českým králem. V 15 letech jsem se stal králem Svaté říše římské. Mému otci, tak vzdělanému a schopnému vládci, se ze mě nepodařilo vychovat schopného panovníka. Měl jsem k vladařským povinnostem velkou nechuť, spíše jsem se věnoval pijatikám se svými ne příliš vznešenými přáteli.

Jsem Václav IV.

Hádej, kdo jsme?

Obrázová dokumentace

Obrázek č. 1 - Jan Vilímek.

<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licenci Volné dílo na WWW:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/05/Jan_Vil%C3%ADmek_-_Jan_%C5%BDi%C5%BEka_z_Trocnova.jpg

Obrázek č. 2 - Ondrej. Koníček.

<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licenci Creative Commons na WWW:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d4/Zatec_CZ_namesti_Svobody_PICT2967.jpg

Obrázek č. 3 - Ondrej. Koníček.

<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licenci Creative Commons na WWW:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2a/Domazlice_namesti.jpg

Obrázek č. 4 - AUTOR NEUVEDEN.

<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licenci Volné dílo na WWW:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/61/Prokop_Hol%C3%BD.jpg

Válková, V.: *Dějepis 7*, SPN, Praha 2007

Kohoutová, H., Komsová, M.: *Dějepis na dlani*, Rubico, Olomouc 2007

Použitý software: MS Windows 7, MS Office Power Point 2010

Galerie MS Office, www.office, Microsoft. com

Autorem materiálu a všech jeho částí, není – li uvedeno jinak, je Bc. Irena Urbanová.

Seznam použité literatury

- První křížová výprava: 1420 - bitva u Žatce (v čele s Janem Žižkou).
- Druhá křížová výprava: 1422 – bitva u Německého Brodu (Jan Žižka).
- Třetí křížová výprava: 1426 – bitva u Ústí nad Labem (Prokop Holý).
- Čtvrtá křížová výprava: 1427 – bitva u Stříbra a Tachova (Prokop Holý).
- Pátá křížová výprava: 1431 – bitva u Domažlic (nedošlo).
- Prokop Holý – vůdce po Žižkovi, na rozdíl od Žižky byl vstřícný k jednání se Zikmundem.

Zápis do sešitu